

GIẢI PHÁP HỖ TRỢ PHÁT TRIỂN HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

SOLUTIONS SUPPORTING THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE AND CREATIVE START-UP ECOSYSTEM IN UNIVERSITIES TODAY

NGUYỄN ĐÌNH HIỀN

Trường Đại học Quy Nhơn, nguyendinhkien@qnu.edu.vn

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 21/5/2021 Ngày nhận lại: 22/5/2021 Duyệt đăng: 30/6/2021 Mã số: TCKH-S02T6-B03-2021 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: Hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, hoạt động khởi nghiệp.</p> <p>Key words: Start-up ecosystem, innovation, creation, start-up activity.</p>	<p>Bài viết nghiên cứu về mô hình, nội dung Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Trên cơ sở đó đánh giá thực trạng, phân tích nguyên nhân và đề xuất định hướng, các giải pháp chủ yếu để hỗ trợ phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học nước ta. Kết quả nghiên cứu có ý nghĩa trong vận dụng vào các trường đại học hiện nay.</p> <p>ABSTRACT</p> <p>The article focuses on studying and pointing out the model and content of innovative and creative start-up ecosystem. On that basis, the author evaluates the facts, analyzes the causes and proposes orientations and key solutions to support the development of the innovative and creative start-up ecosystem in universities of our country. Research findings are significant in applying to universities today.</p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong quá trình xây dựng nền kinh tế tri thức và hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, việc đổi mới mô hình quản trị đại học truyền thống theo hướng chủ yếu tập trung vào giảng dạy và nghiên cứu, sang mô hình hiện đại không chỉ tập trung vào giảng dạy, nghiên cứu mà còn tổ chức hoạt động mang tính thương mại, khởi nghiệp và kinh doanh đang trở thành một xu thế tất yếu và quan trọng. Việc thúc đẩy các hoạt động khởi nghiệp theo định hướng nêu trên trong trường đại học như nghiên cứu ứng dụng, thương mại hóa các công trình nghiên cứu khoa học, thành lập và trực tiếp vận hành các công ty dựa trên nền tảng nhân lực và

khoa học công nghệ sẵn có của trường đại học... là một trong những phương thức hiệu quả để nâng cao chất lượng đào tạo, gắn nhà trường với xã hội theo hướng ứng dụng mà còn mang lại nguồn thu đáng kể và bền vững cho các trường đại học. Đây là một chiến lược đã được nhiều trường đại học trên thế giới và một số trường ở Việt Nam thực hiện có kết quả trong những năm gần đây. Đại hội đại biểu lần thứ XIII của Đảng cũng đã khẳng định “Thúc đẩy đổi mới sáng tạo”; “Tạo động lực cho thanh niên... khởi nghiệp, lập nghiệp...” [4, tr.168].

Thực hiện mục tiêu nêu trên, bài viết tập trung nghiên cứu những định hướng và giải pháp

để hỗ trợ phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở các trường đại học trong bối cảnh mới ở nước ta hiện nay. Để đạt được kết quả nội dung nghiên cứu chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu: Phân tích, tổng hợp; Khái quát hóa; Khảo sát điều tra; Phỏng vấn chuyên gia tại một số trường đại học.

2. NỘI DUNG VÀ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Tổng quan về mô hình và nội dung xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học

2.1.1. Về xây dựng mô hình Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong trường đại học

Hệ sinh thái khởi nghiệp là một tập hợp các tác nhân kinh doanh (tiềm năng và hiện tại) liên kết với nhau, các tổ chức kinh doanh (như các công ty, các nhà đầu tư mạo hiểm, các thiên thần đầu tư, các ngân hàng), các định chế (trường đại học, các cơ quan thuộc khu vực nhà nước, các thực thể tài chính) và các quá trình kinh doanh như tỷ lệ thành lập doanh nghiệp, số các công ty tăng trưởng cao, các doanh nhân khởi nghiệp, công ty, tất cả hợp nhất chính thức và không chính thức để kết nối, giàn xếp và chi phối các hoạt động nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao [2, tr.4].

Hệ sinh thái khởi nghiệp được thể hiện trong các ngành, lĩnh vực, trong đó có trường đại học. Việc thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học sẽ trang bị cho sinh viên những kỹ năng, kiến thức quan trọng, cần thiết cho việc khởi nghiệp giúp sinh viên trước tiên là tự tin tạo ra việc làm cho bản thân, xa hơn là khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, giảm tỷ lệ thất nghiệp sau khi ra trường, tạo thu nhập, phát triển bản thân. Qua đó, các trường đại học khẳng định uy tín của mình, vươn lên tự chủ và thu hút được nhiều sinh viên, giảng viên, nhà khoa học tài năng về làm việc đóng góp cho nhà trường nói chung và từng bước xây dựng được mô hình, nội dung Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo phù hợp, hiệu quả cho nhà trường.

Việc lựa chọn mô hình, nội dung của Hệ sinh thái khởi nghiệp là rất quan trọng đối với các trường đại học liên quan đến tính thiết thực, hiệu quả và bền vững lâu dài. Các nhà khoa học, nhà quản lý, các nhà hoạt động trải nghiệm thực tiễn đã khái quát lên mô hình Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong trường đại học. Mô hình này bao gồm:

1) Hệ thống các văn bản, chính sách khuyến khích sáng tạo và khởi nghiệp đối với trường đại học, đồng thời xây dựng các giá trị văn hóa khuyến khích sáng tạo kinh doanh. Sản phẩm của chính sách thể hiện sự hỗ trợ từ việc thành lập trung tâm hỗ trợ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp đến thành lập trung tâm chuyển giao công nghệ cũng như việc đầu tư con người và các nguồn lực để hình thành các chương trình, cơ sở vật chất hỗ trợ sáng tạo khởi nghiệp ở trường đại học.

2) Hệ thống các chương trình, kế hoạch đào tạo, cố vấn, hội thảo về sáng tạo và khởi nghiệp thiết thực, phù hợp với chuyên môn và môi trường học tập, nghiên cứu của sinh viên. Nhà trường cùng với các cá nhân, doanh nghiệp, quỹ đầu tư là chủ thể thực hiện các hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp thông qua kết nối đầu tư, tài trợ cho các mô hình khởi nghiệp được ươm tạo, sáng tạo có giá trị khoa học và ứng dụng trong thực tiễn. Các hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cụ thể của nhà trường được triển khai thực hiện kết nối với doanh nghiệp, thị trường, các hoạt động thương mại hóa để đi vào thực tiễn và mang lại các giá trị kinh tế, xã hội.

3) Xây dựng hệ thống cơ sở hạ tầng để tổ chức các hoạt động hỗ trợ sáng tạo và khởi nghiệp, bao gồm không gian làm việc chung, các phòng chuyên môn, các phân xưởng, các lab chuyên ngành để tổ chức R&D (Research and Development) sản phẩm thương mại theo từng lĩnh vực công nghệ. Cần chú ý rằng các cấu phần của hệ thống hỗ trợ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp trong trường đại học phải được đầu tư

xây dựng sớm và hoàn thiện dần phù hợp với từng giai đoạn phát triển.

2.1.2. Một số nội dung về xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp cần triển khai ở trường đại học hiện nay

Thành lập nhóm chuyên trách và thành lập trung tâm hỗ trợ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp. Nhiệm vụ của nhóm chuyên trách là: Quản lý dự án; Tổ chức hoạt động phong trào; tổ chức hoạt động đào tạo; Kết nối với các tổ chức, cá nhân, phong trào bên ngoài và hoạt động truyền thông. Thành lập trung tâm hỗ trợ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp để chuyên nghiệp hóa hoạt động ươm tạo; Tăng hiệu quả của các hoạt động đối nội, đối ngoại. Đối nội, tổ chức các hoạt động hỗ trợ sáng tạo và khởi nghiệp trong nhà trường. Đối ngoại, thay mặt nhà trường làm việc với các đề án, các chương trình, các đối tác, các doanh nghiệp về lĩnh vực ươm tạo kinh doanh, khởi nghiệp.

Bố trí không gian làm việc chung, các hoạt động ươm tạo kinh doanh, khởi nghiệp trong trường đại học rất đa dạng về hình thức, nội dung và quy mô đa năng từ 50 chỗ hay 500 chỗ là cần thiết. Hiện nay một số trường đại học đã đầu tư và vận hành trên cơ sở hợp tác với doanh nghiệp bên ngoài khá hiệu quả, cộng hưởng được nguồn lực và nội dung hoạt động tại các không gian làm việc chung.

Tổ chức hội thảo và tổ chức các cuộc thi ý tưởng về kinh doanh và khởi nghiệp. Hội thảo có vai trò tập trung và lan tỏa được tới số đông; thúc đẩy tinh thần, văn hóa kinh doanh; mở rộng mạng lưới hợp tác; kết nối không gian, văn hóa sáng tạo kinh doanh với trong và ngoài trường đại học. Cuộc thi ý tưởng kinh doanh sẽ thu hút, tập hợp các nhóm sáng tạo kinh doanh trong trường và thu hút sự quan tâm đông đảo cả trong và ngoài trường. Thông qua cuộc thi đã lan tỏa tinh thần, văn hóa kinh doanh và tổ chức các hoạt động đào tạo, cố vấn cho các nhóm sáng tạo và kết nối với bên ngoài. Các nhóm sinh viên tham gia với ý tưởng kinh doanh còn hạn chế, ít nhóm sinh viên theo đuổi, phát triển tiếp ý tưởng

kinh doanh sau cuộc thi. Cuộc thi có tác dụng rất lớn vì tất cả các nhóm tham dự đều được rèn luyện năng lực chủ động triển khai ý tưởng theo dạng dự án.

Tổ chức các khóa đào tạo ngắn hạn cho sinh viên, cho cán bộ ươm tạo, các môn học về quản trị kinh doanh đã phổ biến trong nhiều trường đại học hiện nay. Các môn học về đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp cũng bắt đầu được áp dụng tại một số trường đại học. Các khóa đào tạo ngắn hạn luôn cần thiết và hữu ích cho sinh viên: Có tính chất thực hành, áp dụng sớm; Phù hợp để tổng hợp được nhiều kiến thức và kỹ năng trong một quỹ thời gian ngắn; Nó có tính cập nhật, linh hoạt để áp dụng cho các nhóm sáng tạo kinh doanh có kiến thức và kinh nghiệm đa dạng. Một số chủ đề phổ biến của các khóa học ngắn hạn: Kiểm nghiệm ý tưởng kinh doanh; Lean Startup; Phát triển sản phẩm; Kế hoạch kinh doanh; Marketing, bán hàng; Tài chính khởi nghiệp; Đàm phán với nhà đầu tư; Thuyết trình gọi vốn để khởi nghiệp.

Tổ chức kết nối với cố vấn khởi nghiệp, với nhà đầu tư, nhà tài trợ, cố vấn khởi nghiệp có tác dụng chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm và cá biệt hóa cho hoàn cảnh và tình huống của từng cá nhân, từng nhóm khởi nghiệp cụ thể. Phát triển cộng đồng cố vấn khởi nghiệp tại các trường đại học từ các doanh nhân thành đạt gắn bó với hoạt động của trường; Các doanh nhân có kiến thức, kinh nghiệm từ cộng đồng cựu sinh viên; các founder của startup đã được ươm tạo; Các mentor trong hệ sinh thái; Các giảng viên đại học. Đồng thời thông qua các sự kiện demo day (ngày hội gọi vốn) hoặc qua các cuộc thi khởi nghiệp hoặc qua các buổi triển lãm về sáng tạo, kinh doanh, kết nối với các nhà đầu tư, tài trợ tiềm năng của trường đại học, bao gồm: Cộng đồng cựu sinh viên; Các doanh nghiệp đối tác của trường đại học; Bộ phận đầu tư của một số tập đoàn công nghệ; Cộng đồng nhà đầu tư thiên thần; Một số quỹ đầu tư vào giai đoạn hạt giống.

Tổ chức kết nối với cộng đồng cựu sinh viên, khuyến khích thành lập các câu lạc bộ sinh viên sáng tạo kinh doanh và khởi nghiệp. Mỗi trường đại học đều có cộng đồng cựu sinh viên, là tiềm năng lớn để trở thành cố vấn khởi nghiệp, nhà tài trợ, nhà đầu tư cho các chương trình ươm tạo kinh doanh của trường. Các câu lạc bộ sinh viên về sáng tạo kinh doanh và khởi nghiệp có tác dụng thúc đẩy văn hóa sáng tạo, khởi nghiệp, tăng tính tự chủ của sinh viên; thu hút sinh viên hoạt động trong lĩnh vực kinh doanh, khởi nghiệp.

2.2. Tình hình xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học nước ta hiện nay

Trên phạm vi quốc gia, với sự tham gia tích cực của các bộ, ngành, địa phương, Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đã cơ bản được hình thành. Các chủ thể trong hệ sinh thái đã tham gia một cách đầy đủ, toàn diện với hơn 1.400 tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, trong đó có 196 khu làm việc chung, 69 vườn ươm doanh nghiệp, 28 tổ chức thúc đẩy kinh doanh, 108 quỹ đầu tư mạo hiểm [1, tr.1].

Đối với các trường đại học, theo đánh giá của Bộ Giáo dục và Đào tạo hiện nay hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp tại các trường đại học đã có những bước phát triển mới, đi theo xu hướng chung của quốc gia, vẫn còn một số hạn chế về mô hình tổ chức, về nhận thức của sinh viên, giảng viên và nhà trường; Việc hỗ trợ khởi nghiệp của các bên liên quan chưa tốt; Hành lang pháp lý chưa đầy đủ, chưa tạo được môi trường tốt để thúc đẩy đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp; sinh viên, giảng viên chưa nắm bắt đầy đủ kiến thức đổi mới sáng tạo, các kỹ năng cần thiết về hoạt động khởi nghiệp, xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp trong trường đại học...

Sự hợp tác, liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp còn hạn chế, mang tính hình thức, các hoạt động chủ yếu là trao học bổng, giới thiệu việc làm. Các hoạt động chuyển giao kiến thức, công nghệ còn chưa được quan tâm thích đáng nên sự hợp tác chưa có chiều sâu, hiệu quả

hợp tác còn thấp. Phần lớn các trường đại học chưa có các tổ chức đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp chuyên nghiệp như: Doanh nghiệp thuộc trường đại học, vườn ươm, tăng tốc doanh nghiệp, trung tâm đổi mới sáng tạo... Các trường đang tập trung cho cấp độ cơ bản đầu tiên là hoạt động giáo dục đào tạo, ít đầu tư vào nghiên cứu và xây dựng các yếu tố của Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Việc đầu tư cho hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp tại các trường còn mang tính phong trào chưa đi vào chiều sâu và có tính dài hạn. Vai trò của trường đại học trong xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp còn mờ nhạt, chưa tương xứng với vai trò và sứ mệnh của nó.

Kết quả khảo sát, nghiên cứu cho thấy nguyên nhân chính dẫn tới sự thiếu gắn kết giữa kết quả nghiên cứu khoa học với hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo trong các trường đại học ở nước ta:

Về nhận thức: Các trường đại học chưa nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo, về chuyển giao công nghệ và sở hữu trí tuệ của nhà trường cũng như của xã hội, mà chỉ mới dừng lại ở tập trung hoạt động đào tạo, các vấn đề về đổi mới sáng tạo, chuyển giao công nghệ và sở hữu trí tuệ, spin-off còn khá xa lạ và chưa được quan tâm đúng mức.

Về nguồn lực con người: Tại các trường đại học, đội ngũ chuyên gia chuyên nghiệp về đổi mới sáng tạo, chuyển giao công nghệ hầu như chưa có. Các trường phải tự tìm cách làm cho mình. Việc liên kết, huy động sự hỗ trợ về nhân lực có trình độ là một yêu cầu cấp thiết cho hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp.

Về nguồn lực tài chính: Đây cũng là một lý do rất quan trọng. Các trường đại học vẫn đang tập trung cho nhiệm vụ chính là các hoạt động đào tạo, do đó với nguồn tài chính có hạn thì việc đầu tư cho startup chưa đáng kể, chủ yếu là quy đổi từ giá trị thương hiệu hoặc một số cơ sở vật chất như nhà xưởng, máy móc đã qua sử dụng.

Về cơ sở vật chất: Hiện nay nguồn lực cơ

sở vật chất, phòng thí nghiệm tại các trường đại học phần lớn phục vụ cho mục đích đào tạo và nghiên cứu khoa học cơ bản, do đó kết quả nghiên cứu hàn lâm và sản phẩm thương mại vẫn còn khoảng cách. Hiện nay chưa có nguồn lực về cơ sở vật chất như các khu chế thử, sản xuất thử nghiệm đưa vào để thu hẹp khoảng cách nêu trên. Nhà nước đang đầu tư vào nghiên cứu để tạo ra được phát minh sáng chế, giải pháp hữu ích, sản phẩm khoa học công nghệ, nhưng những sản phẩm đó mới dừng lại ở mức sản phẩm mẫu, muốn ra tới thị trường phải qua khâu hoàn thiện.

2.3. Định hướng và một số giải pháp chủ yếu để hỗ trợ phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học hiện nay

Định hướng hỗ trợ phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học hiện nay: Đối với quản lý nhà nước cần phải xác định rõ yêu cầu bắt buộc về xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học. Nhà nước ban hành chính sách hỗ trợ cụ thể cho ngành giáo dục, khoa học công nghệ. Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng chiến lược, kế hoạch và hỗ trợ tới các trường đại học, trung tâm nghiên cứu và từng sinh viên, giảng viên, nghiên cứu viên hoạt động có hiệu quả tránh làm theo phong trào, hình thức. Việc gắn kết đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp với kết quả đào tạo, nghiên cứu trong nhà trường là yêu cầu gắn với mục tiêu đào tạo trong thời đại 4.0. Đẩy mạnh việc xây dựng môi trường Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong trường đại học. Tùy vào đặc thù của mỗi trường sẽ có cách xây dựng môi trường riêng và phù hợp với cấu trúc chung của ngành. Không nhất thiết trường nào cũng phải có vườn ươm, trung tâm đổi mới sáng tạo, không gian làm việc chung hay hệ thống doanh nghiệp. Điều quan trọng là các trường phải nhận thức đúng tầm quan trọng của đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp thể hiện qua chiến lược, đầu tư, hành động cụ thể. Tăng cường hơn nữa việc thúc đẩy tinh thần đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp trên phạm vi quốc gia thông qua các hoạt động

đào tạo và hợp tác doanh nghiệp, cổ vũ tinh thần sáng tạo và kinh doanh, hỗ trợ thương mại hóa các sản phẩm nghiên cứu. Triển khai thực hiện có hiệu quả một số hoạt động liên quan đến hỗ trợ Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo trong trường đại học một cách có kế hoạch, chiến lược và hiệu quả, lan tỏa mạnh mẽ, chủ động phát triển các nghiên cứu của đại học và tăng khả năng hiện thực hóa các nghiên cứu của nhà khoa học, sinh viên thành sản phẩm, dịch vụ hữu ích để thương mại hóa... [3].

Một số giải pháp chủ yếu để hỗ trợ phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở trường đại học hiện nay: Đẩy mạnh công tác truyền thông, nâng cao nhận thức về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp về việc thực hiện các quyết định, quy định của Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo, nhất là Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”. Tổ chức soạn thảo các tài liệu, ấn phẩm, phục vụ công tác truyền thông nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhà trường, doanh nghiệp đối với hoạt động khởi nghiệp của sinh viên. Xây dựng, triển khai các chuyên mục, chuyên đề tuyên truyền về hoạt động hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp, trên các kênh truyền thông của trường. Tổ chức sự kiện ngày hội khởi nghiệp, cuộc thi ý tưởng khởi nghiệp trong toàn trường; Biểu dương, khen thưởng, tôn vinh các tập thể, cá nhân có đóng góp tích cực cho hoạt động khởi nghiệp của sinh viên. Tăng cường hỗ trợ công tác đào tạo và tạo môi trường để hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp: Hình thành đội ngũ cán bộ làm công tác tư vấn, hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp tại trường. Tổ chức đào tạo, tập huấn kiến thức cơ bản về khởi nghiệp cho đội ngũ cán bộ, giảng viên phụ trách công tác hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp. Soạn thảo và ban hành bộ tài liệu cung cấp kiến thức, kỹ năng khởi nghiệp; Tài liệu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, giảng viên tư vấn hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp. Tổ chức các khóa tập huấn kiến thức, đào tạo, học tập, giao lưu, tọa đàm trao đổi kinh nghiệm cho sinh viên và đội ngũ cán bộ tư vấn hỗ trợ sinh viên

khởi nghiệp. Khuyến khích xây dựng các chuyên đề khởi nghiệp đưa vào chương trình đào tạo theo hướng bắt buộc hoặc tự chọn phù hợp với thực tiễn. Đầu tư cơ sở vật chất và nhân sự cho trung tâm hỗ trợ sinh viên và quan hệ với doanh nghiệp để thực hiện tốt công tác tham mưu về hoạt động khởi nghiệp. Duy trì và phát huy có hiệu quả vai trò của Câu lạc bộ sinh viên khởi nghiệp. Xây dựng không gian “Cà phê khởi nghiệp” trong khuôn viên trường, tạo điều kiện cho sinh viên có môi trường, không gian để trao đổi kiến thức và hình thành các ý tưởng khởi nghiệp. Khuyến khích các doanh nghiệp chủ động đặt các vấn đề đổi mới, sáng tạo đối với sinh viên để sinh viên có định hướng xây dựng dự án, ý tưởng khởi nghiệp. Tăng cường hỗ trợ nguồn vốn, cơ sở vật chất cho các chương trình, dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của sinh viên: Nhà trường cần phải bổ sung hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vào danh mục hoạt động khoa học và công nghệ của nhà trường, hỗ trợ kinh phí từ nguồn nghiên cứu khoa học sinh viên để hỗ trợ các hoạt động, các ý tưởng, dự án khởi nghiệp của sinh viên. Xây dựng quỹ hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp từ nguồn kinh phí xã hội hóa. Tăng cường hỗ trợ tìm kiếm nguồn kinh phí, đầu tư, hỗ trợ trang thiết bị, cơ sở vật chất, thực hiện kết nối, thu hút đầu tư từ cá nhân, tổ chức đối với các dự án được hình thành từ các ý tưởng khởi nghiệp của sinh viên. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp: Xây dựng và ban hành các cơ chế, chính sách hỗ trợ sinh viên khởi; cơ chế, chính

sách hỗ trợ giảng viên, người làm công tác hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp trong nhà trường; quy định về công tác hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp trong nhà trường. Nghiên cứu xây dựng, ban hành quy trình thẩm định, xét duyệt ý tưởng khởi nghiệp của sinh viên. Ban hành cơ chế, chính sách khuyến khích các doanh nghiệp, nhà tài trợ, nhà đầu tư góp vốn, đầu tư vào các ý tưởng, dự án khởi nghiệp của sinh viên.

3. KẾT LUẬN

Trong đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục đại học hiện nay, nhà trường cần phải thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và trang bị các kiến thức, kỹ năng cho sinh viên trong thời gian học tập tại trường. Đồng thời, cần tạo môi trường thuận lợi để hỗ trợ sinh viên hình thành và hiện thực hóa các ý tưởng, dự án khởi nghiệp, góp phần tạo việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp. Cần phải đẩy mạnh việc hỗ trợ xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, trong đó cần tăng cường và đa dạng hóa nguồn vốn đầu tư hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp; Khuyến khích sự tham gia của các tổ chức, cá nhân, đơn vị trong và ngoài nước; Sớm hình thành, xây dựng quỹ hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp; Đối với các trường mới tổ chức hoạt động khởi nghiệp thì cần sự quan tâm sâu sát, hiệu quả của Bộ Giáo dục và Đào tạo, lãnh đạo nhà trường và sự đồng tình ủng hộ của các đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức trong cộng đồng để hoạt động này lan tỏa trên phạm vi toàn quốc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Linh Chi (2020), *Hướng tới phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo bền vững*. Báo điện tử Cộng sản Việt Nam.
- [2] Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia (2021), *Xây dựng và phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp: vai trò của chính sách chính phủ*, <https://vista.gov.vn>.
- [3] Dan Senor & Saul Singer (2013), *Quốc gia khởi nghiệp-câu chuyện về nền kinh tế thần kỳ Israen*, Nxb Thế giới, Hà Nội.
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia, Sự thật, Hà Nội.